

Inleiding/aanleiding:

Gemeenten werden per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor veel nieuwe taken binnen het sociale domein op het terrein van participatie, jeugdzorg en ondersteunende zorg en begeleiding. Deze taken zijn vorm gegeven in de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet, ook wel bekend als de 3 decentralisaties. De belangrijkste uitdaging hierbij was dat de gemeente de ondersteuning aan burgers verbeterde, tegen minder kosten. Doordat de gemeenten de regie kregen en nog steeds hebben over een groot gedeelte van het sociaal domein, verdwenen de schotten en ontstonden er kansen om te komen tot een meer integrale ondersteuning. Beter afgestemd op datgene wat de burger nodig heeft. De gemeente heeft dit moment aangegrepen om de zorg "anders" te organiseren namelijk op basis van de volgende uitgangspunten:

- In partnerschap en vertrouwen
- Ruimte geven aan professionals
- Gericht zijn op de outcome
- Verminderen van de bureaucratie
- Kostenbeheersing

De drie decentralisaties boden een kans om het sociale domein anders in te richten met ingang van 2015 namelijk:

Buurtsteun

De meest informele, georganiseerde vorm van ondersteuning aan burgers is Buurtsteun, dat in iedere buurt aanwezig is. Buurtsteun gaat over het samen met elkaar vorm geven aan initiatieven van en in de buurt, waarmee de krachten in en van de buurt worden versterkt, het verbinden van datgene wat er allemaal al is, maar nu vaak los van elkaar plaats vindt. Het gaat ook om nieuwe gezamenlijk gedragen initiatieven die bijdragen aan een vitale buurt. We doen hierbij een beroep op de eigen kracht van burgers, hun omgeving, vrijwilligers en mantelzorgers in de buurt, verenigingen en organisaties, waar mogelijk.

Sociale Buurtteams

Voor burgers die problemen hebben in de persoonlijke sfeer en professionele ondersteuning nodig hebben, is er laagdrempelige hulpverlening in de buurt in de vorm van het Sociaal Buurtteam. In de 19 buurten van Heerlen zijn in totaal 13 Sociale Buurtteams aanwezig. Een team bestaat uit een wijkverpleegkundige, een maatschappelijk werker en een medewerker Jeugd. Het sociaal Buurtteam is het boegbeeld van de buurt en helpt burgers om hun zelfredzaamheid te vergroten, is gericht op het voorkomen van problematiek en levert (lichte) vormen van ondersteuning.

Expertiseteams (gemeentelijke Toegang)

De expertiseteams zijn werkzaam in Heerlen Noord (stadsdelen Hoensbroek en Heerlerheide) en in Heerlen Zuid (stadsdelen Heerlen Centrum en Heerlerbaan). In het expertiseteam is er sprake van deskundigheid op onder meer de terreinen, jeugdzorg, verstandelijke beperking, GGZ, WMO, Werk, Inkomen en Schulden. Deze teams zijn gespecialiseerd in complexe meervoudige problematiek. Op verzoek van de Sociale Buurtteams of andere professionals in het voorliggende veld, kunnen zij moeilijke casuïstiek adviseren, meegaan op huisbezoek of deelnemen aan een multidisciplinair overleg. Als er sprake is van zeer complexe problematiek, dan kan het expertiseteam de regie overnemen. De expertiseteams werken samen met de Sociale Buurtteams en hebben een belangrijke rol in het verbinden en optimaliseren van de hulpverlening en ondersteuning in de stadsdelen.

Met de oprichting van Heerlen STAND-BY!, voor de uitvoering van de Maatschappelijke ondersteuning per 1 januari 2017, en JENS, voor de uitvoering van de Basishulp Jeugd per 1 januari 2019, verschoof de indicatiestelling en het mandaat tot het inzetten van zorg en ondersteuning van de gemeente naar de coöperaties. In het aanbestedingsdocument 2022 voor de Basishulp Jeugd is ten aanzien van de toegang de basis gelegd om te komen tot een integrale toegang tussen de gemeente, de uitvoerder van de Basishulp Jeugd en de uitvoerder van de Maatschappelijke ondersteuning. De vorming van een integrale toegang is eveneens opgenomen in het subsidietenderdocument van de Maatschappelijke ondersteuning.

In de afgelopen maanden hebben alle functiegroepen van de gemeentelijke toegang hun toekomstvisie ten aanzien van de toegang op papier gezet en hebben er verdiepende gesprekken plaatsgevonden. In de bijlage "Presentatie doorontwikkeling Toegangsteams" zijn de bevindingen opgenomen en wordt de noodzaak om tot een organisatorische wijziging over te gaan bevestigd. Daarnaast hebben er diverse gesprekken plaatsgevonden met JENS en Heerlen STAND-BY!. Die bevindingen zijn eveneens verwerkt in de geschetste structuur in de bijlage.

De inrichting van de nieuwe samenwerkingsstructuur bestaat uit 3 fases.

1. Interne besluitvorming over de samenwerkingsstructuur bij de samenwerkende partners
2. Opstellen van een plan van aanpak, opstellen van functieprofielen en het uitwerken van werkprocessen en de governance*
3. Implementatie van de samenwerking per 1 juli 2024

De uitvoerder van de Maatschappelijke ondersteuning zal aangehaakt worden na afronding van het subsidietendertraject in oktober 2023.

*Tijdens deze fase worden eveneens de volgende zaken in gezamenlijkheid worden opgepakt:

- Uitschrijven per functie van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TVB)
 - Profielen van de manager toegang & de gebiedsmanager worden opgesteld
 - Processen worden beschreven (uitgangspunt daarbij is het proces toeleiding naar zorg van de gemeente en JENS)
 - Omvang caseload bepalen (nadat de TVB duidelijk zijn)
 - Uitwerken van de governance van dit samenwerkingsmodel
 - Randvoorwaarden worden opgesteld en de locaties worden bepaald
- Gereed uiterlijk 1 maart 2024.

Financiering

De kosten van de managementfuncties (de manager Toegang en de 4 gebiedsmanagers) binnen de samenwerkingsstructuur zullen door de 3 samenwerkende partners samen gedragen worden. De verdeling van kosten wordt in fase twee uitgewerkt. De drie samenwerkingspartners worden daarmee samen verantwoordelijk voor de aansturing en samenwerking. De governance structuur die hier bij hoort, wordt ook in fase twee uitgewerkt.